

альні й інфраструктурні проекти на етапі повоєнної відбудови економіки) або за все ще не сформованого повноцінного інституційного середовища інвестиційної діяльності.

Перелік посилань:

1. Вакалюк В. А. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 16. С. 122-126.

2. Дацій Н. В. Форми та напрями державної інвестиційної політики розвитку інвестиційної діяльності в галузях національної економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 17. С. 79-82.

КРЕДИТНІ СПІЛКИ ТА КВЕД: ПЛОЩИНА ПЕРЕТИНУ

Бурковська А.В., канд. екон. наук, доцент

Фещенко Я.Б., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Будь-які часи в економіці потребують забезпечення швидких, фінансово доступних, можливих до отримання фінансових послуг. Для певного кола користувачів вирішенням зазначеного питання стає створення та участь у функціонуванні кредитної спілки. Кредитні спілки є повноцінними суб'єктами фінансового ринку, що, відповідно, надає їм коло прав та зобов'язань. Кредитна спілка покликана, насамперед, задовольнити потреби її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки. З прийняттям змін до основного нормативного документу, який регламентує створення та діяльність кредитних спілок, це призначення дещо розширилося та видозмінилося, але основна мета залишилася первісною. Так, відповідно до чинного закону України «Про кредитні спілки» кредитною спілкою є «фінансова установа, створена на засадах кооперації з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та надан-

ні фінансових та інших послуг, передбачених цим Законом, а також здійснення іншої діяльності, визначеної цим Законом, за рахунок об'єднання грошових внесків членів кредитної спілки та інших визначених цим Законом джерел» [1].

Майже аналогічне визначення кредитної спілки наведено у статті 130 Господарського кодексу України, наголошуючи на тому, що господарська діяльність такого об'єднання не може мати за мету отримання прибутку та має здійснювати некомерційну діяльність [2].

Отже, окрім особливостей функціонування на фінансовому ринку, у контексті чинного законодавства кредитна спілка може мати статус неприбуткової установи, якщо відповідатиме таким вимогам Податкового кодексу України: повна відповідність вимогам закону України «Про кредитні спілки»; неприбутковість за змістом установчих документів та визначених кодів КВЕД; подальша доля активів спілки після ліквідації; наявність в Реєстрі неприбуткових організацій [3]. Вищезазначене накладає на неї певні зобов'язання щодо організації діяльності, наявності внутрішньої документації, обліку та звітності.

Відповідно до закону України «Про кредитні спілки» основними напрямками діяльності кредитної спілки є надання коштів та банківських металів у кредит на підставі стандартної та спрощеної ліцензій та залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню – на підставі стандартної ліцензії [1]. До того ж, Регулятор (Національний банк України) має право за заявою кредитної спілки розширити ліцензію щодо надання фінансових послуг у межах чинного законодавства, зокрема й закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [4].

Виконуючи одну із функцій банку, кредитна спілка має суттєві відмінності від нього. Зазначимо основні: кредитна спілка має членів, які є одночасно і засновниками, і користувачами фінансових послуг; члени кредитної спілки,

незалежно від їх виду та вкладення, мають лише по одному голосу при прийнятті рішень; обмежене коло фінансових послуг та їхня неприбутковість тощо.

Реєструючи кредитну спілку, необхідно зазначити всі коди Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД), які відображатимуть затверджені членами спілки напрями діяльності [5].

Напрями діяльності кредитних спілок знаходяться у секції К Фінансова та страхова діяльність Класифікатора видів економічної діяльності, яка включає надання фінансових послуг; розділ 64 Надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення; групи 64.1 Грошове посередництво та 64.9 Надання інших фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення. Так, основним і єдиним кодом КВЕД кредитних спілок Миколаївської області, інформація яких є доступною для аналізу через використання можливостей інструменту YouControl, є 64.92 Інші види кредитування (КС «Дельта Фінанс», КС «Перша Іпотечна», КС «Реал Інвест», КС «Злагода», КС «Світовид», КС «Ольвія» та інші).

Отже, маючи важливу роль на ринку фінансових послуг та суттєво збільшені законодавчі можливості її зміцнення, кредитні спілки мають забезпечити відповідне документальне оформлення своєї діяльності, зокрема й щодо правильної реєстрації кодів КВЕД та зміни до них.

Перелік посилань:

1. Про кредитні спілки : Закон України від 14 липня 2023 р. № 3254-IX; станом на 22 лист. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#Text>.

2. Господарський кодекс України: кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV; станом на 22 лют. 2024 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI; станом на 23 лютого 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

4. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14 грудня 2021 р. № 1953-IX; станом на 22 лист. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.

5. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV; станом на 09 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА

*Вербицька В.І., канд. екон. наук, доцент
Андрійченко А.Ю., здобувач вищої освіти*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Бредіхін В.М., канд. техн. наук, доцент

Харківський національний університет міського господарства

ім. О.М. Бекетова

Основна функція сучасної фінансової системи полягає в тому, щоб сприяти ефективному переміщенню фінансових ресурсів від економічних суб'єктів, які мають тимчасовий їх надлишок, до суб'єктів, які відчувають тимчасову у них нестачу та відповідно, потребу, і допомагають виконувати цю функцію інститути фінансового посередництва. Більшістю економістів фінансове посередництво вважається «видом виробничої діяльності, в процесі якої банки трансформують прийняті фінансові зобов'язання у фінансові активи, несучи при цьому витрати та приймаючи він відомий ризик» [1].

Ґрунтуючись на вищезазначеній функціональній характеристиці фінансового посередництва та існуючих теоріях, їх всі в якості підходів можна згрупувати за такими чотирма основними напрямками:

1. *Фінансові посередники як власники інформації.* Легко помітити, що при такому підході найбільш значущою вва-